

Nieuw: liberaal christendom

Een groep predikanten introduceert met een gelijknamig boek 'liberaal christendom'. Sytze Ypma: „Wij vinden dit te relevant om onder te laten sneeuwen.”

In de Protestantse Kerk in Nederland worden uiteenlopende stromingen onderscheiden: confessioneel, midden-orthodox, vrijzinnig en evangelisch. „Ik vind dat persoonlijk achterhaalde categorieën”, zegt Sytze Ypma, predikant van de Protestantse Gemeente in Scharnegoutum.

Ypma was in 2013 een van de twee initiatiefnemers van het platform Relivant dat theologen verenigt uit de Vereniging van Vrijzinnige Protestanten en Op Goed Gerucht, „dat zich in het midden van de kerk positioneert”. De groep introduceert met de net verschenen bundel *Liberaal christendom* een nieuwe theologische vlag.

„Geen van ons heeft de behoefte om zich onder een nieuw vaandel te scharen”, schrijven Ypma en consorten op de eerste bladzijde. Ze hadden, legt hij uit, behoefte aan een ruimere benaming en die is geleend van de Angelsaksische traditie. „Een liberale theologie is een theologie die onorthodox, open, vrijmoedig, vrijzinnig of modern is, of vooral op zo'n manier de christelijke traditie interpreteert.”

„Ons gemeenschappelijk vertrekpunt is”, zegt Ypma, „dat we geloven in een periode van secularisatie en dat we willen laten zien dat het christendom relevant en betekenisverlenend kan zijn. Zonder ons te associëren met bepaalde **stromingen** willen wij in gesprek met de traditie en de Schrift. Wat ervaren wij met wat er in deze tijd leeft aan vragen, antwoorden en zoeken naar zin, waarbij we willen aansluiten bij mensen van deze tijd. Die vrijheid gunnen wij onszelf, die claimen we als het ware.”

Theologie als een voortdurend gesprek. „Het vereiste”, staat in het boek, „een hoge graad van concentratie om elkaar binnenboord te houden.” Ypma: „Het is spiegelen en daarin komen ook de confrontaties mee, dat is het mooie. Het is ook een voorbeeld van procesmatig theologiseren. Wij proberen tot verstaan te komen. Daarin komen we tot verrassende dingen die onszelf ook nieuw **inzicht** geven.”

„Waar het ons om gaat: wij vinden dit te relevant om onder te laten sneeuwen. Dat is eigenlijk onze motivatie”, zegt de theoloog. Liberaal theologisch gedachtegoed lijkt in de aandacht weggedrukt te worden, aldus de inleiding van *Liberaal christendom*. Er is in de media volop aandacht voor de orthodoxie en fundamentalisme, maar „de liberale gelovigen zijn dikwijls de moeite van het noemen niet waard”.

„Wij willen in het religiedebat treden waarin stereotypen en eenzijdigheden domineren en een ander geluid laten horen. Zodat we kunnen laten zien dat er ook andere tendensen zijn in Nederland. We willen als er actuele thema's zijn in dat debat stappen. Maar eerst hadden we de behoefte om duidelijk te maken: waar staan we nou zelf? Dus het boek is onze eerste vrucht en ook een positioneren geworden: zo denken wij er theologisch over.

Achterin het boek staat een 'Vertrekpunt'. „Een wat steile, compacte theologische tekst, die met nadruk niet is gedoeld als beginselverklaring, manifest, belijdenis of iets dat daarop lijkt.” Een van de punten uit dat stuk: „God ervaren wij als een dynamische werkelijkheid die inwerkt op deze wereld en ons leven.”

Ypma snijdt in zijn hoofdstuk 'Jezus' de eeuwigdurende kwestie aan of Jezus überhaupt heeft bestaan of een verzinsel is. „We staan min of meer met lege handen om ook maar iets stelligs te kunnen zeggen over de echte, de mythische of de ware Jezus”, schrijft hij. Om dat probleem te overstijgen, legt hij uit, moet je met de vier evangelieverhalen omgaan als met iconen. Die kijken als het ware terug naar de gelovige.

„Met het lezen van de evangelieverhalen betreden we de 'Jezusruimte', een geestelijke ruimte waarin wij kunnen ontdekken: Jezus is op een wonderlijke manier een icoon en realisatie van God. Dat zit bewaard in die verhalen en de kunst is om die te verbinden met ons leven. Dat gebeurt bewust en niet minder onbewust in de liturgie en in de preek. Ik ervaar zelf door zulke beelden - iconen en Jezusruimte – veel meer ruimte in mijn geloofsleven. Ik zit dan ook niet meer in het dilemma: is het wel echt gebeurd of niet. Dat zijn we gepasseerd. Jezus heeft, zeg maar, over het water gelopen. En is uit de doden opgestaan. Spannende vraag is, wat voor betekenis hebben die verhalen voor ons?”

Liberaal christendom - ervaren, doen, denken, uitgever Skandalon in Vught, 240 blz., 21,95 euro.